

DELBÁCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Oslo-
bodjenja 3. szám. (Wagner palota.) Telefonszám:
187, éjjel 488. Szerzőnycim: „Délbácska”, Novisad

NOVISAD, 1928. OKTÓBER 7.
CSÜTÖRTÖK

Előfizetési ára: egy óra 40, három óra 120, 16
évre 240 és egész évre 480 dinár. Egyes szám
ára hétköznap 1'50 dinár, vasárnaponként 2 dinár

Assisi Szt. Ferenc

A katolikus egyháznak 1926 október 4-én nagy ünnepe volt. Assisi Szent Ferenc, a szerzárifikus vándor 700. évfordulója.

1207. év nyarán Assisiben, a lombos Umbria fővárosában egy nyári éjen fiatalemberek csoportja fáklyafény mellett egy vidám vacsora után vigan haladt az utcákon. A menet élén lejtett Bernardone Péter gazdag kereskedő fia, Ferenc, az ünnep fejedelme, tüzes ifju gyengéd testalkattal, szelid, vidám ábrázattal, fekete hajában virágcsokkal. Hirtelen megállt, megilletődött, áhitatos arckifejezéssel, végtelen gyönyörrel eitelve. Társai nevetve kérdezték: „Mi lelt téged? Arra gondolsz, hogy megházasodj?”

„Igazat mondtatok, arra gondolok, hogy egy nemesebb, szebb arát hozok haza, mint amilyent ti valaha láttatok.” Ekkor Ferenc 25 éves volt, elkényeztetett fia egy gazdag posztókereskedőnek. Napos, vidám ifjúságában szerette a feltűnést, a hiuságot. Csináltatott magának drága szövetből ruhát. Assisi és Perugia városok közötti csatározásban tübbemagával foglyul esett, egy évig volt a békekötésig elzárva. Ott bátorságát botorságnak gunyolták, mire ő így felelt: „Mit gondoltok rólam? Engem az egész világ tisztelni fog.” Ily elevenen élt benne a rendkívüliség előérzete. Rövid, súlyos betegség után szive elfordult mindattól, amit eddig szeretett és csodált. Mikor botjára támaszkodva hazajött és lenézett a viruló völgybe, csodálkozott, hogy ennek szépsége már nem örvendeztet. De ez az új élet nem hirtelen ellentétként tört ki. El akar menni Apuliába egy lovagi menettel a Hohenstaufenek örökségéért küzdeni, de egy álomban megjelent szózat ettől eltérítette. A város határában lévő kápolnát isteni szózatra ujjáépítette. Apja haragudott reá s a város tanácsa előtt kitagadta. Majd megalapította rendjét Portinuculában. Ferenc költő lett, állatbarát, a madaraknak szónokolt, amelyek köréje sereglettek, szeráfok jelentek meg előtte, csodákat művelt, gyógyított. Rendje egyre szaporodott, előkelő emberek és szegények egyaránt beléptek s megtértek. Táruult Szent Domokos kolduló rendjével. Új ünnepeket alapított, új egyházi nyelvet szerkesztett. III. Ince pápa jóváhagyta a rend szabályait. 1226 október 1-én hosszú, gyötrelmes betegségben Szent Ferenc hívei nagy kesergése közben meghalt.

Szent Ferenc jelentősége az európai művelődés fejlődésében eddig aig nyert tisztázást. Kármán Mór egyetemi tanár 1908-ban megtartott előadásában, amely nyomtatásban is megjelent, felállítja azt a fejlődési törvényt, hogy minden történelmi társadalmi fokozat közepe táján, a fejlődés közepén érvényesült emelkedettség, aztán az érzelmi felbuzdulásnak egy sajátos mozgalma keletkezik, amely többnyire mult idők, régebbi átalakulások eszményesítésével ellenhatást gyakorol a kifejtett állapot ellen, de egyszersmind arra szolgál, hogy egyenest előkészítse a gondolkodás és közélet átalakításának útját. Így készíti elő Szent Ferenc és Szent Domokos a renaissance szellemi mozgalmait. Szent Ferenc vette föl rendjébe a népet, tanította és nevelte, őt mondja Sohm egyháztörténetében a harmadik rend megalapítójának. Szent Ferenc tehát nem az aszketizmus megalapítója, ő az a teremtd elme, amely a szociális élet, a kollektívizmus, intucionizmus és szubjektívizmus első elemeit, csiráját létesítette. Ebből lett később a nemzeti állam összes szabadsá-

gával és egyenlőségével. Ez a történefejlődési felfogás ma nagyjelentőségű. Vajon a Napoleon uralmával majdnem egyidőben s ellenében felébredt romantikus áramlat — bár eleinte a kor-szellem szorosabb kapcsolatba hozta a nemzeti

érzülettel, egy újabb kor magasabb erkölcsiségének, amely ma a Népszövetségben és nemzetközi mozgalmakban nyilvánul, első kezdete? Nem-e az útja a magasabb általános emberi életfelfogásnak?

A királyi pár érkezését ma reggelre várják Beogradban

**Elutaztak a csehszlovák képviselők
A demokraták erélyes akcióra készülnek**

Beogradból jelentik: Hivatalos kormánykörökben úgy értesültek, hogy a királyi pár a mai kora reggeli órákban visszaérkezik Beogradba. Az uralkodópár érkezésével kapcsolatosan egyes verziók arról szólnak, hogy a király csupán átutazik a fővárosban és azonnal folytatja útját Szkoplyéba, hogy ott fogadja a csehszlovák képviselők tisztelgését.

Más hírek szerint a király Beogradban marad és azonnal megkezdi tárgyalásait a politikai helyzet tisztázása tárgyában. Jól informált körökben azt is tudni vélik, hogy amennyiben a király Szkoplyéba utaznék, a pályaudvaron Uzunovics miniszterelnököt kihallgatáson fogadja, hogy részletes tájékozódást nyerjen az aktuális politikai eseményekről.

Általános az a felfogás, hogy

legkésőbb egy hét leforgása alatt jelentős politikai változások lesznek.

Ezt a feltevést látszik igazolni az a tény is, hogy Pasics Nikola legkésőbb e hó 12-ig visszaérkezik Beogradba.

Politikai körökben élénk feltűnést keltet Pasics mai nyilatkozata, amelyben megcáfolja a Politika hasábjain tegnap napvilágot látott állítólagos nyilatkozatait. Radikális politikai körökben kizártnak tartják, hogy Pasics politikai izü nyilatkozatot tegyen, mielőtt az általános politikai helyzetről személyesen is tájékozást nyerne.

Demokrata körökben viszont élénk megelégedéssel tárgyalják a nyilatkozatot, amely többek között a radikális párt kebelében kitört viszálykodásra vonatkozóan beismerő kitételeket tartalmaz.

A csehszlovák képviselők ma reggel továbbutaztak Szkoplye felé. Az állomáson a képviselők és nagy tömeg bucsuzott a távozó vendégektől.

A közelgő parlament ülészek előtt a demokratapárt erélyes propaganda akcióba kezd. A délvidéki kerületek képviselői ma Szarajevóba és Hercegovinába utaztak, ahol több népgyűlést tartanak és erélyesebb politikai tevékenységre ösztökélik párthiveiket.

Végetért a páneurópai értekezlet

Anglia és Oroszország nem vesz részt a mozgalomban — Gazdasági együttműködést követel az értekezlet

Az első páneurópai naggyűlés ma tartotta ünnepélyes záróülését. Az ülés kezdetén felolvasták az egyes bizottságok által megszövegezett határozati javaslatokat, amelyeket egyhangulag elfogadtak. Többek között elfogadták a gazdasági kérdésekről tárgyaló bizottság következő határozati javaslatát: Tekintettel Európa zilált kereskedelem-politikai helyzetére, az első páneurópai naggyűlés avval a kéréssel fordul a nemzetek szövetségéhez, hogy a nemzetközi kereskedelmi összeköttetés megszervezése céljából, hívjon össze, a nemzetközi forgalmi értekezlet mintájára, egy nemzetközi kereskedelem és vámügyi értekezletet, amelynek feladata lenne, hogy tanulmányozza a nemzetközi gazdasági és kereskedelmi kérdéseket, dolgozzon ki tervezetet e kérdés szabályozását tartalmazó szerződések számára és ezt a tervezetet terjessze jóváhagyás és ratifikálás céljából, az egyes kormányok elé.

A nemzetközi kereskedelmi és vámügyi értekezlet megszervezése céljából, külön értekezletet kellene tartani, a kérdések egyes csoportjainak megvitatására. Ezek a részletértekezletek elsősorban a következő kérdésekkel foglalkozzanak: Az európai országok kölcsönös kereskedelmi viszonyainak szabályozása, a legtöbb kedvezmény alapján. Ez a szerződéses rendszer arra az eredményre vezetne, hogy az európai országok között szoros gazdasági együttműködés fejlődne ki. A törekvés sikerének nélkülözhetetlen előfeltétele, hogy valamennyi ál-

lamban helyreállítsák a valutaviszonyok rendjét

A kongresszus mai záróülésén kimondották, hogy határozati javaslatot hoznak tudomására a francia parlamentnek és a német birodalmi gyűlésnek, valamint a két állam kormányának. A határozatban hangsúlyozzák, hogy milyen fontos a francia-német viszony alapvető újjáalakítása abból a célból, hogy Európa újjáépítéséhez hatalmas alapot teremtsenek meg. Egy másik határozattá emelt javaslatban értekezletet tervez a német, francia és angol jegybankok vezéreinek bevonásával, még pedig abból a célból, hogy tanulmányozzák a hitelkérdéseket, kapcsolatban a mostani gazdasági válsággal.

Az első páneurópai kongresszus végül azzal a kéréssel fordul a Népszövetséghez, hogy a küszöbön álló nemzetközi gazdasági értekezlet útján vizsgálja meg az európai gazdasági és vámközösség kérdését, egyben pedig szenteljen figyelmet a nemzetközi gazdasági szervezet és érdekközösség kérdésének.

A naggyűlés ezután elfogadta a szellemi kérdéseket tárgyaló bizottság határozati javaslatát. Ez az értekezlet utal a szellemi együttműködés szükségességére, amelynek alapján a szellemi együttműködés kiépíthető. Ezután kiáltványt olvastak fel, amelyben minden európai felhívják arra, hogy támogassa a páneurópai gondolat megvalósítását. Ezután gróf Coudenhov-Calengi, a páneurópai mozgalom vezére megtartotta záróbeszédét.

A gabonaneműek és malomtermékek új szállítási tarifája

Furcsaságok az új díjszabás körül

Október 1-én tudvalevőleg új vasúti tarifa lépett életbe, amely a különböző árucikkek szállítására vonatkozik. Ezek között a legfontosabb a gabonaneműek és malomtermékekre vonatkozó tarifa, amely az új rendszer alapján több kategóriát tartalmaz. Mindeztől eddig ugyanis csak kétféle klasszifikáció volt érvényben, aszerint, hogy az áru a speciális tarifa vagy a kivételes tarifa szerint lett elszámolva.

Az új tarifa jelentékenyebb engedményeket tartalmaz, de csak a gabonaneműek számára, míg a malomtermékeknek az eddigi különleges és a kikötői tarifa maradt érvényben. A gabonaneműek számára a következő tarifák jönnek tekintetbe:

- rendes u. n. speciális tarifa,
- kivételes tarifa,
- kikötői tarifa, olyan küldemények számára, amelyek az adriai kikötők érintésével tengerentúli utra vannak szárvva,
- a passzív vidékekre szóló tarifa, olyan gabonaneműek részére, amelyek a következő vonalakra vannak irányítva: Ogulin—Bakar, Ogulin—Split—Sibenik—Sinj, valamint Sarajevo—Metkovics—Dubrovnik—Zelenika, de csak abban az esetben, ha a küldemény meghaladja a 300 kilométeres utat. Ez a tarifa a legolcsóbb.

A kivételes tarifa alá, amely olyan küldeményekre vonatkozik, amelyek szárazföldi úton a határállomásokon át külföldre vannak irányítva, a gabonaneműeket és a malomtermékeket nem vonták be.

Milyen differenciák vannak az egyes tarifák között, a legjobban bizonyítja az alábbi példa:

Szállítási díjszabás 1 vagon gabonaneműre 700 kilométer távolságra				
Speciális tarifa	Kivételes tarifa	Kikötői tarifa		Passzív vidékek számára
		Susák, Bakar, Sibenik, Split	Metkovics, Dubrovnik, Zelenika	
4315 D.	3690 D.	3309 D.	2455 D.	1805 D.

Már most az a kérdés, hogy ki fizeti a speciális és ki az olcsóbb, kivételes tarifát? A legrosszabbul jár az, aki áruját a fővonalon kénytelen szállítani, ugyanolyan távolságra, mint eddig és nem passzív vidékre vagy a tenger felé irányítja küldeményét. Ezeknél a tarifa a legdrágább.

Erre vonatkozólag szolgáljon a következő példa:

Egy vagon gabona szállítási díjszabása
Szubotícától—Ajvatovácig (Szerbia)
(633 km)

1925 IX/30-án	3590 dinár
1925 X/1-én	3925 dinár
1926 X/1-én	4030 dinár

Egy vagon gabona díjszabása Noviszádtól a következő végállomásokra:

	Zagrebig	Ljubljanáig	Splitig
1925 IX/30-án	2490	3520	4760
1925 X/1-én	2710	3465	3800
1926 X/1-én	2750	3500	1995

A példa bizonyítja, hogy a spliti tarifa a legolcsóbb.

A régi és az új tarifa közötti differencia a legvilágosabban a tengeri kikötőknél tűnik fel.

	Régi tarifa	Új tarifa
Noviszádtól Bakarig	3850	3000
Susákig	3900	3000
Sibenikig	3660	2965
Splitig	4710	1995
Metkovics	3900	1755
Dubrovnik	4490	1950
Zelenika	4760	2030

A példa mutatja, hogy a spliti tarifa a régi tarifával szemben 2715 dinárral olcsóbb, ellenben a szubotica—ajvatováci 440 dinárral drágult.

Még egy érdekes példa. A passzív területekre vonatkozó tarifa csak abban az esetben

alkalmazható, ha a vonal hossza több mint 300 kilométer. Ezek szerint egy vagon gabona szállítási díja Zagrebtól Zrmanjáig (298 km.) 2255 dinár, a Zagreb melletti Sesvetétől Zr-

manjáig pedig, mert az utvonal hossza 310 kilométer, a díjszabás csak 1110 dinár, tehát 1145 dinárral olcsóbb!

Az új tarifa érzékenyen sújtja a malomvállalatokat, mert az olcsó tarifát velük szemben egyáltalában nem alkalmazták. A beográdi kereskedelmi és iparkamara most terjedelmes beadvánnyal fordult az illetékes minisztériumhoz, amelyben az új tarifa megváltoztatásá-szorgalmazza.

A szuboticei vámközegek tulbuzgósága miatt izgalmas jelenetek játszódnak le a szuboticei pályaudvaron

Kényszerűen a hajnali hidegben — Lemaradnak az utasok, a hosszadalmas vámkezelés miatt

A háború elmúlt és káros hatásainak megszüntetésére világszerte az egyes országok érintkezésének megkönnyítését tartják a legcélravezetőbbnek. Ilyen szellemben anélkül, konferenciáznak szentesítéssel ebben a hadviselt, háborunyított Európában. A sok tanácskozás sokhelyütt eredménnyel is járt és az utazási lehetőség megkönnyítésével, az utlevéi és vámvizsgálat enyhítésével máris jelentős sikereket értek el.

Ilyen körülmények között indokolt az a reménykedés, hogy ezek a könnyítések a jövőben még inkább érvényrejutnak és azok az országok, amelyek helyes érzéssel felfedezik ezeknek az üdvös intézkedéseknek jelentős gazdasági előnyeit, további lépéseket tesznek a határátlépési és átutazási viszonyok megjavítására.

Kétszeresen megdöbbentő tehát az a bánásmód, amelyben a szuboticei határátlépés alkalmával az ideutazóknak része van. Amíg Európaszerte a vámvizsgálat ugyszólván már csak formalitássá törpült, a Jugoszláviába érkező utasok podgyászait a lehető legszigorubb vizsgálat alá veszik. Az október 5-én hajnalban Szubotícára befutó budapesti gyorsvonalat vámmellenőre az összes csomagokat, bőröndöket, kizárólag kiürítette és *seregüstül küldte az állomásépületben lévő vámhivatalba az utasokat olyan árukkal, amelyekről a laikus is könnyen megállapíthatja, hogy nem esnek elvdmoldás alá.*

A hajnali ködös hidegben reggeli álmukból kihajkurászott utasok, karjukon a szertepotyanó ruhadarabokkal, hosszú sorban meg-

indultak a vámhivatal felé

a vámtiszt átvizsgálta az utasok dolgait, de egyetlenegy elvdmolni való árut sem talált, hanem visszaküldte a hidegben didergő utasokat azzal, hogy siessenek, mert indul a vonat.

Ez a figyelmeztetés időszerű volt, mert a vonat máris elindult és csak kevesen érhették el félkéküket, hanem felugrottak arra a kocsira, amelyet éppen elértek. Közben a kocsiiban maradt hozzátartozók jajveszékelve keresték a lemaradottakat *Azoknak a csomagjai, akik egymagukban utaztak, szertedobálva gazdátlanul ott heveri a félkékben, mert a tulajdonos lemaradt a vámvizsgálatnál, az utolsó kocsira ugrott fel és a zsufot vonathoz csak Topola felé tudta magát félkékjéig előretoronszni.*

Kínos volt hallgatni a kifakadásokat, amelyekkel a vonat külföldi utasai ezt az eljárást megbélyegezték. Valószínű, hogy ez a gyakorlat nem mindennapos és csak a soros vámvizsgálóközeg tulbuzgóságának a szüleménye, de még így is alkalmas arra, hogy az átutazó idegeneknek az országról alkotott véleményét károsan befolyásolja.

Örömmel állapítjuk meg ezuttal, hogy a noviszádi pénzügyőri közegek ügyvezetése és a nagyközönséggel szemben való magatartása az utóbbi időben kifogás alá nem eshet. A noviszádi pénzügyőri tisztviselők átérzik a közönséggel való egymásrautaltságukat úgy, hogy példát vehetnének róluk szuboticei kollégáik.

A szocialista párt egyes csoportjai október tizedikéig ejtik meg jelöléseiket a Munkáskamara választására

A tartományi tanács tegnapi ülése — Október 10—17 között ünnepli meg a noviszádi munkásság az amszterdami internacionálé 25 éves jubileumát

A szocialista párt tartományi tanácsa tegnap este foglalkozott a Munkáskamara új választásával kapcsolatban a jelölések ügyével, mert mint ismeretes, a régi vezetőség elbocsátása után a közeljövőben megtartják az új munkáskamarai választásokat. A tartományi tanács tegnapi estü ülésén úgy határozott, hogy a jelölésekkel az egyes szakszervezeti csoportokat bizza meg, amelyek jelöltjeik nevét október tizedikéig kötelesek a tartományi tanácsnak bejelenteni. Október tizedikén a tartományi tanács újabb ülést tart, amelyen minden egyes bejelentett jelöltet el fognak látni a törvényben előirt bizonyítványokkal.

A tartományi tanács a Munkáskamara

választási előkészítéseinek a letárgyalása után azokról az ünnepekről tanácskozott, amelyeket az amszterdami internacionálé 25 éves fennállásának évfordulója alkalmából rendeznek a Vajdaság területén. Ugyancsak ekkor fogják megünnepelni az egyesült szakszervezetek egy éves fennállásának ünnepét is. Az ünnepeket a határozat szerint október 10—17 között tartják meg és az előkészületek elvégzésével két bizottságot bízta meg. Az egyik bizottság az ünnepeket, a másik a népgyűléseket készíti elő. Az ünnepeket és népgyűléseket az egész Vajdaság területén rendezik.

Október huszonnegyedikén tartják meg a munkáskamarák országos kongresszusát

A kongresszus programja

A munkáskamarák az idén október huszonnegyedikén fogják megtartani Beogradban országos kongresszusukat, amelyen az egész országból jelennek meg kiküldöttek. Ez a kongresszus a harmadik lesz és azon igen érdekes és fontos pontok szerepelnek, amelyek letárgyalásra kerülnek. A kongresszuson a munkáskamarák kiküldöttein kívül valamennyi munkásszindikátus is képviselteti magát kiküldöttjével. Eddig a következő programot fogadták el:

Az ország általános gazdasági helyzete. Referens: Dr. Topalovics Zsivko.

A lakástörvény. Referens: Uratnik Fülöp Ijubljanai kiküldött.

A közvetlen adótörvény. Előadó: Krekics Bogdan Beograd.

A szociálpolitikai törvényhozás és annak végrehajtása Referálnak a zagrebi, Ijubljanai, spliti és beogradi munkáskamarák kiküldöttei.

Kegyelmet kérnek a frankper elíteltjei számára

A frankper tegnapi kuriai tárgyalása — Ma délután hirdetik ki az ítéletet

Budapestről jelentik: A frankper kuriai tárgyalása iránt ma is igen csekély az érdeklődés. A védőkön kívül csak négy hölgy jelent meg a hallgatóság részére fentartott helyen, azok is a vádlottak hozzátartozói. A fő tárgyalást háromnegyed tízkor nyitotta meg Rác Zsigmond tanácselnök. A mai tárgyalás a táblai ítélet folytatódásának felolvasásával kezdődött. Az ítéletek felolvasása után a főügyész, valamint a védők által előterjesztett semmisségi panaszokat ismertették. Ennek befejeztével Vargha Ferenc dr. koronaügyész mondotta el vádbeszédét. Politikai bűnösöknek mondja a frankhamisítókat, akik bűntüket politikai túlzásból kifolyólag követték el. A hazafias érzés a bűn érdemi elbírálásánál nem játszhat szerepet, csupán a büntetés kiszabásánál jöhet tekintetbe, mint enyhítő körülmény. Beszédét ezzel a mondattal fejezi be: *Még egy ilyen bűncselekmény és akkor ráirhatják az ország fejfájára: „Itt nyugszik egy ország, amelyet a hazafiak tettek tönkre”.*

Azután a francia bank képviselőjében Auer Pál emelkedett szólásra. Beszéde során kiemelte, hogy ebben a perben két szempont lebegett a szeme előtt. Az egyik, hogy derit-

tessék fel az ügy, legyen világosság és igazság, a másik pedig, hogy szolgáltassanak elégtételt a sértettek. A vádhatóság képviselője azt mondta, hogy még egy ilyen bűncselekmény és tönkremegy az ország. Ez a veszedelem nem fenyegeti az országot, mert *csak olyan ország bukhat el, amelyben az igazságszolgáltatás nem funkcionál és ahol bűncselekmények büntetlenül követhetők el.* De vannak még bírák és van igazság Magyarországon.

Majd Nádossy Imre védője dr. Gál Jenő mondja el védőbeszédét. Ennek a bűncselekménynek az elkövetőit csak szimbolikusan szabad elítélni, mint ahogy a sértett is csak szimbolikus kártérítést követel. Nádossyt és társait nem lehet a közönséges pénzhamisítókkal össze hasonlítani, mert Nádossyék nem illeszkedtek bele a pénzhamisítók gondolatvilágába.

Az Est értesülése szerint, a különböző keresztény társadalmi egyesületek akciót indítottak és aláírási ívet köröznek, amelyben kérik, hogy részesítsék kegyelemben a frankper elíteltjeit. A kegyelmi kérvényt az aláírásokkal együtt, a kuriai ítélet kimondása után rövidesen felterjesztik a kabinetirodához.

A kereskedelemügyi minisztérium elkészítette a mérőeszközök központi igazgatóságáról, a nemes fémek tisztaságáról és a mérőeszközök ellenőrzéséről szóló egységes törvényjavaslatot

A tervezetet tegnap küldték meg a kereskedelmi kamaráknak tanulmányozás végett. Előreláthatólag még ebben az évben megszavazzák az új törvényjavaslatokat

A Délbácska nemrégben jelentette, hogy a kereskedelemügyi minisztérium egész sereg törvénytervezetet készít elő, amelyeket lehetőleg a parlament új ülészakájában fognak megszavazni. A tervezetek közül a noviszádi kereskedelmi és iparkamara a törvényjavaslatok közül három igen fontos tervezetet kapott meg tanulmányozás és véleményezés végett.

Ezek közül az első a mérőeszközök központi igazgatóságáról szól, amelyet Beogradban fognak felállítani. Mindaddig az egyes tartományok külön-külön igazgatták ezt az ügyet, a még fennálló régi törvények alapján. Az új egységes törvény szerint a beográdi központi igazgatóság fogja ezt a munkát elvégezni és az egész ország területén ez a hivatal lesz ezen a téren a legfelsőbb fórum.

A másik törvényjavaslat a nemes fémek, az arany, ezüst és platina tisztaságának az egész országban egységes megállapításáról szól.

Eddig ezen a téren is valóságos káosz uralkodott, amit az új törvény meg fog szüntetni. A kamara ebben az ügyben főleg az ékszerészek véleményét halgatja meg és ezután be terjeszti véleményezését a minisztériumnak.

A harmadik törvényjavaslat a mérlekek és mérőeszközök használatáról és ellenőrzéséről szól, amit az egész országban szintén egységesen fognak megszabni.

A gazdasági életben mindhárom törvénytervezet igen fontos szerepet játszik és mint látható, az egyesítést segíti elő. Mint értesülünk a noviszádi kereskedelmi és iparkamara titkársága rövidesen áttanulmányozza a fontos törvényjavaslatokat és beterjeszti véleményét a minisztériumnak, amely ezután a javaslaton megejti a szükséges módosításokat. A törvényjavaslatokat ezek után haladéktalanul a parlament elé terjesztik és előreláthatólag még ebben az évben meg is szavazzák őket.

A goszpogyincei sorozatos csalások tettese a noviszádi bíróság előtt

Tizenöt tanu kihallgatása után elhalasztották a tárgyalást

A noviszádi államügyészség egész sereg kisebb nagyobb csalással vádolta Dracs Mita goszpogyincei földművest aki a legagyafurtabb módon és eszközökkel egész sereg goszpogyincei lakóst csalt és károsított meg kisebb nagyobb összegekkel. Dracs még 1922-ben egy esztendőre kiadta goszpogyincei rétjét árendába Zavrka Istvánnak 170 dinárért, de ugyancsak kiadta ezt a rétet Sági Gyurának is 1900 dinárért. Lázics Milánkát pedig azzal csapta be, hogy Goszpogyincén nem létező földet adott el neki és a „vásárra” nem kevesebb mint négyezer dinár előleget vett fel. Ugyancsak „eladott”

öt és fél lánca földet Dor István csurogi lakosnak, aki 5500 dinárt fizetett ki, de ezért a pénzért mindössze 2500 dinár értékű földet adott át Dornak. Ilyenmódokon több más gazdától is kisebb nagyobb összegeket csalt ki.

A noviszádi bíróság tegnap délelőtt tartotta meg Dracs ügyében a fő tárgyalást, amelyen a déli órákig tizenöt tanut hallgatják ki. Mivel azonban a tárgyaláson még egész sereg tanu nem jelent meg, a bíróság azt elhalasztotta azzal, hogy az új tárgyalást legfeljebb harminc napon belül megtartják.

A noviszádi főkapitány csak a jövő évtől kezdve engedélyezi a taxiórák használatát

Zagrebben is két esztendő kellett, amíg az összes autótaxikat felszerelték taximérőkkel

Körülbelül három hete, hogy Noviszádon néhány Renault autó taxiórákkal felszerelve jelent meg az utcán. A sofőrök közvetlenül a gyártól szereztek be a taxamétert, s a kocsik 9 dináros alapár mellett bonyolították le a forgalmat. Az autótaxitulajdonosok azonban nem jelentették be a taxaméter felszerelését előzőleg a főkapitánynak s miután az új városi

forgalmi rendelet még nem lépett életbe, a főkapitány a taxaméter használatát erre az esztendőre nem engedélyezi.

Kérdést intéztünk erre vonatkozólag Mihaldzics Sztanoje főkapitányhoz, aki a taxiórák bevezetéséről a következőket mondotta munkatársunknak:

— Noviszádon ezidő szerint csak két autó-

Annyira
tisztá

és enyhe az

ELIDA

IDEAL-SZAPPAN

hogy a legérzékenyebb bőr is zavaró utóhatás nélkül tartósan elviseli.

Utolsó maradékáig illatos.

taxi bonyolítja le a forgalmat, amelyek taxiórát szereltek fel a kocsira. Nem tartanám igazságosnak, hogy addig amíg az összes autótaxitulajdonosok nem szereznek taxiórát, csak ketten részesüljenek kivételes bánásmódban. Különben is az új forgalmi szabályrendelet szerint csak a jövő évtől kezdve vezetjük be a taxiórák használatát, addig pedig senki sincs feljogosítva utasait a taxióra szerint szállítani. Zagrebben is két esztendő kellett ahhoz amíg az összes taxitulajdonosok órákkal szereltek fel kocsijukat. Tekintetbe kell venni azt, hogy egy taximérő körülbelül 4000 dinárba kerül s a sofőrök még nincsenek abban a helyzetben, hogy az órákat egyszerre beszerezzék.

— A jelenleg forgalomban levő két autótaxi nem kapta meg a hatósági engedélyt a taxiórák használatára s így nincsenek feljogosítva a fuvarát az óra szerint felszámítani. Minden autótaxi tehát továbbra is csak a rendes, érvényben levő tarifát számíthatja fel. Aki nem alkalmazkodik rendeletemhez, azt szigorúan megbüntetjük.

A román királyné filmszerepet vállal

Newyorkból jelentik: Az egyik legelőkelőbb los-angelosi filmtársaság, Mária román királynének felajánlotta Tolsztoj Feltámadás című regényéről készült film főszerepét. A lapok jelentése szerint a román királyné elfogadta az ajánlatot és úgy intézkedett, hogy a fejedelmi tiszteletdíjából a nyomorék gyermekek részére alapítványt létesít. Az egyik angol lap azt is tudnivaló, hogy a román királyné véglegesen Amerikában marad és több filmben is fel fog lépni.

Csehovics tanár és „nemzetgazdaságtant” tanító módszere a felelősségi bíróság előtt

Hosszas tanácskozás után a tárgyalást egy héttel elhalasztották
Szenzációs sajtóper a felelősségi bíróság előtt

A noviszádi közönség még élénken emlékezhetik arra a nagy feltűnést keltő sajtóperre, amelyet az idei év április 27-én tartottak meg a noviszádi törvényszék büntetőtanácsa előtt. A sajtóperben Csehovics Eugén a noviszádi kereskedelmi akadémia tanára rágalma-zással vádolta Krsztonosics Péter újságíró, aki a Szbadija 1925. január 7-i számában és a cikkben támadta meg Csehovics tanár tanítási módszerét. A cikkben Krsztonosics részletesen megírta, hogy Csehovics tanár turalizistikus és sikamlós témák kíséretében tanította a nemzetgazdaságtant. Ezek az előadások természet-szerűleg felkeltették a serdülőféltben levő ifju-ság kíváncsiságát és így rendszerint igen so-kan hallgatták a tanár különös előadásait.

Krsztonosics Péter, akinek két leánya volt az akadémia növendéke, ezért elsősorban feljelentést tett az akadémia igazgatóságánál, majd a miniszteriumnál is, követelve, hogy a tanárt távolítsák el az intézetből és ezt a kö-vetelését alapos pedagógiai indokokkal is alá-támasztotta. Krsztonosics nem tudta bevárni a vizsgálat lassu folyamatát és ezért megírta cik-két, amelyben élesen megtámadta Csehovics

tanár módszerét.

Csehovics a cikk megjelenése után sajtó-pórt indított Krsztonosics ellen, akit a bíróság áprilisi tárgyalásán felmentett. A vizsgálat tar-tama alatt ugyanis a miniszterium elbocsátotta a szolgálatból Csehovicsot, aki a tárgyaláson nem tudta felmutatni a bűnvádi eljárás megin-dításáról szóló miniszteri felhatalmazást.

Csehovics felelőssége folytán az érdekes sajtóper tegnap délelőtt került a noviszádi fe-lelősségi bíróság elé. A sértett Csehovicsot dr. Mócs, a vádlottat pedig dr. Szekulics ügy-véd képviselte. Mindkét ügyvéd terjedelmes beszédben védelmezte ügyfele igazát. Dr. Mócs kérte a felelősségi bíróságot, hogy az elsőfoku bíróságot érdemben való döntésre utasítsa. Dr. Szekulics Milán, Krsztonosics védője viszont kifejtette, hogy az elsőfoku ítélet helyénvaló volt és a sértett nem hozhat utólag és pótlólag újabb miniszteri felhatalmazást.

A bíróság a beszédek elhangzása után tanácskozássra vonult vissza, amely több mint másfél óráig tartott. A bíróság végül is úgy döntött, hogy a tárgyalást csak egy hét múlva folytatja.

A kereskedelmi kamarák országos ankétot tartanak az új tarifapolitika ügyében

Oktober tizenegyedikén Zagrebben tartják meg az ankétot — A noviszádi kamara előreláthatólag csupán memorandumot küld az ankétre

Lapunk más helyén részletesen megem-lékeztünk arról, hogy gazdasági körökben mi-lyen visszatetszéssel fogadták az új vasuti tar-ifát. Az új tarifapolitika az egész országban élénk elítélésre talált, mert teljesen igazságtalan és a kereskedelem érdekeit egyáltalában nem tartja szem előtt. Egészen természetes, hogy a gazdasági körök panaszai az ország keres-kelemi és iparkamarái is foglalkoztak, amely-ek körében mozgalom indul meg az egysé-ges állásfoglalás ügyében.

Mint a noviszádi kamara titkárságától értesülünk a

kereskedelmi és iparkamarák

október 11-én Zagrebben tartják
meg ebben az ügyben országos
ankétjukat.

Ezen az ankétan csupán az új vasuti tarifával foglalkoznak és különösen a tengeri kikötőkkel kapcsolatban foglalnak állást az új tarifapolitikával szemben.

A noviszádi kamara erre az ankétára előre-láthatólag nem küld ki külön képviselőt, csu-pán írásban fejti ki a tarifapolitika ügyében vallott felfogását. Az ankét megtartása ügyé-ben a kamarák együttes memorandumot fog-nak a kormánynak a tarifapolitika ügyében beterjeszteni.

A noviszádi közönség nincs megelégedve a piaci mérőeszközökkel

Jelentettük tegnap, hogy a kereskedelem-ügyi minisztérium rendelete szerint a novi-szádi mértékhitelítő hivatalnak kötelessége valamennyi noviszádi mértéket felülvizsgálni és kifogástalan állapotuk esetén felülbélyegezni.

Ez alkalommal kötelességet vélünk teljesíteni ha felhívjuk a mértékellenőrző hivatal figyelmét a piacon forgalomban levő ugynevezett kézimérlegekre, amelyek egyáltalában nem felelnek meg rendeltetésüknek. A közönség jo-gos követelését tolmácsoljuk, amikor a kézi-mérlegek körül előforduló visszaélésekre rá-mutatunk.

A zöldség és gyümölcsárak kofák kivétel nélkül a kézimérlegeket használják. A mérle-gek legnagyobb része azonban már annyira elrozsdásodott, hogy teljes képtelenség leolvasni rólu-k a mértékjelzést. Maguk a kofák sem tudják pontosan leolvasni a kívánt mennyiséget s miután a közönség ellenőrzése ezáltal lehet-telenné van téve, nap-nap után heves jelene-tekre kerül sor a noviszádi piacon. Teljesen az illető árus lelkiismeretére van bízva, hogy a vevő valóban megkapja-e a kívánt súlymennyi-séget vagy nem.

A mai szomorú pénzügyi viszonyok mellett azonban teljes képtelenség a kézi mérlegekkel való manipuláció. Több ízben voltunk tanui annak, amikor a kofa saját kénye-kedve sze-rint mérte az árut. Ilyenkor rendszerint hátat fordít a vevőnek; manipulál a mérleggel, ide-oda rázogattja, maga sem nézi meg pontosan, majd kimondja a szentenciát:

— Egy kiló!

Még soha nem láttunk vevőt, aki meg-győződött volna arról, hogy valóban egy kilót kapott-e a vásárolt áruból. Ha meg is nézi a mérleget, a mértékbeosztást nem láthatja, mert a legtöbb esetben elrozsdásodott vagy kikopott.

Az ilyen rendszer pedig nem más, mint a közönség félrevezetése. A mértékellenőrző hivatalnak most a legjobb alkalom adódik, hogy a piaci árusok mérlegei körül rendet teremtsen. Utasítsák a kofákat, hogy rendes tizedes mérlegeket szerezzenek be, amelyeket a közönség is ellenőrizhet.

A mai viszonyok mellett a vevőközönség minden parára rá van utalva s amikor a sze-gényebb néposztálynak már a legszüksége-sebb élelmicikkekre sem jut, kiméletlenség a kézimérlegekkel való manipuláció. Tessék olyan mérlegeket használni, amelyeken saját szemünkkel meggyőződhetünk, hogy valóban annyit kapunk, amennyit rendeltünk vagy vásároltunk. Nem fér kétség hozzá, hogy a piaci árusok között is vannak derék és tisztességes embe-rek, akik nem csapják be a vevőt, de a mér-legek hasznavehetetlensége mellett a piaci árus akaratán kívül is megővitheti a fogyasztó-közönséget. Es éppen ezt kell megakadályozni azáltal, hogy a mértékellenőrző hivatal új mér-legek beszerzésére utasítsa az árusokat. Ha már drága pénzért kell fizetni mindent, leg-alább attól legyünk megkímélve, hogy ne kell-jen zsákban macskát vásárolni.

Bajok vannak, uraim: mozgolódnak
a frizek.

Hogy legujabban a franciák összekaptak a németekkel s hogy Kinában Csin-Cso-Csin-Csu ha-bakapott Ven-Fu-Paj-Slival, azt még értem. De hogy legujabban a frizek is mozgo-lódnak: azt már nem értem. Mi a manó bujt beléjük, hogy ők is mozgolódnak. A lapokban olvasom, hogy a frizek elégedetlenek a dán uralommal s hogy hatezer friz Kopenhága el-len vonul. Eddig a druzokkal volt bajunk, most meg a frizektől frázik a fejünk. Már pedig ez nem tréfa. Tessék csak elképzelni mi lenne ak-kor, ha a frizek megtámadják Noviszadot. Elő-ször is szövetségre lépnek a bubifrizurákkal, mert a frizek szoros barátságot tartanak fenn a frizörökkel. A frizörökhöz csatlakoznak majd a fezőrök, a frazörök és fresszerek. Ez pedig forradalmat jelent. A frizörök ollóikat csattog-tatva vonulnak Strogoff Mihály ellen, a fraz-örök pedig a fezőröktől támogatva elfoglalják a strandot és kikiáltják a frazeológiai frizör legfrizzebb fresszer köztársaságot. Képzem mi-csoda frizist vágnának a noviszadi frizek a druz frizek közeledtére. Kopenhágával megszakítjuk a diplomáciai összeköttetést és Kopen helyett Hágába hívjuk össze a népszövetség friz albi-zottságának fráz mellékbizottságát. Nem tréfa ez kérem. A frizek hatezer emberrel vonulnak fel, Noviszadon pedig legfeljebb ha hatvan pó-nomot (franciául: frizist) tudnak felsorakoztatni ellenök. Az újságok a legfrizzebb harctéri je-lentésekről számolnak be, a NAK műkedvelő-gárdája pedig hamarosan előadja a „Frizan-tém”. Beogradban megszűnnek a poliukai friz-izek és a Wagner-pince étlapján rizi-bizi helyett „frizi-bizi” szerepel. Névelemzés szempont-jából a kisebbségi kérdés is nagy átalakuláso-kon megy át, amennyiben a druzok csak akkor mehetnek iskolába, ha druz helyett driz-re, a frizek pedig fruzra változtatják nevüket. Ígyen azután megalakul a driz druz-friz-fruz népszö-vetség.

Csak egytől félek. Mi lesz akkor, ha a frizeket kirázza a fráz? Nem is kell sok hókusz-pókusz hozzá.

Csak egyszer kell végigmenniök az Epres uton. K. A.

1926. Október 7. Csütörtök

Római katolikus: Olv. B. Assz. Protes-táns: Amália. Görög keleti: (Szep 23.) Tekla. A Nap kel reggel 6 óra 6 perckor, nyugszik 17 óra 29 perckor. A Hold kel 6 óra 16 perckor, nyugszik 18 óra 9 perckor. Nemzeti Színház: Balokovics Zlatko hangversenye. Apolló mozi: Strogoffi Mihály, a cár futárja.

Időjárás: (A petrovaradini katonai meteo-rológiai állomás jelentése) Állandó jellegű időjárás. A szelek gyengék maradnak, de-rült, helyenként ködös; a hőmérséklet né-mi emelkedése valószínű.

Időjárás: Csendes, derült idő, reggeli köddel. Hőmérséklet 8—20 fokig.

— A noviszádi rendőrség fehér napja. A noviszádi rendőrség bünyügyi osztá-lyához már hét nap óta egyetlenegy büneset-ben sem érkezett feljelentés. A közbiztonság tehát kifogástalan s mintha a legutóbbi bető-rés óta a kasszafurók is elnémultak volna. Mindenesetre jó jel, ha a bünyügyi osztály pi-henni kénytelen. A bécsi orvosi klinikán és a városi közkórházban fehér zászlót tűznek ki az épület ormára, ha egy-egy nap nem fordul elő haláleset. A noviszádi rendőrség is fehér lobogóval ünnepelelheti az interregnumot, am-likor a bünesetek száma teljesen elapadt. Csak az újságírók tiltakoznak az úborkaszezon ellen, mert ha nincs bünyügy, nincs szenzáció, szen-záció nélkül pedig a legjobb újság is csak — fehér papíros.

— **A noviszdai önkéntes tűzoltó-egyesület eladja felszerelését.** A noviszdai tűzoltóegyesület már több ízben azzal a kéréssel fordult a városi tanácshoz, hogy tűzoltó felszereléséhez bocsássa rendelkezésére a szükséges lovakat, amelyekkel nagy tűz esetén az önkéntes tűzoltóegyesület is kivonulhatna a tűz színhelyére. A város azonban mindezekig nem teljesítette az egyesület kívánságát, miért is az egyesület most eladja felszerelésének egy részét, nevezetesen egy hydrophort és egy tűzoltókocsit. A felszerelés még kifogástalan állapotban van s igen jutányosan eladó. Érdeklődők forduljanak Popics Milán noviszdai tűzoltóparancsnokhoz, Pasicséva utca 13.

— **Dr. Brezovszky Nándor** sebészorvos szabadságáról visszaérkezett és rendeléseit újból megkezdte szanatóriumában, Futoski út 151.

— **Milyen a csehszlovák nemzeti bank anyagi helyzete.** Prágából jelentik: A csehszlovák nemzeti bank legutóbbi kimutatása szerint, a bankjegyforgalom szeptemberben 684 millióval emelkedett és 2751 milliót tesz ki. Az érckészlet összesen 485 millióval 1029 millióra emelkedett. Az ércfedezet 69.1 százalékot tesz ki.

— **Katonai lázadás tört ki Brazíliában.** Londonból jelentik: Brazília egyik legnagyobb tartományában Matto Grossóban, katonai lázadás tört ki. Négy ezred felázadt és elindult Rio de Janeiro felé, hogy megdöntse a kormányt. A kormány általános mozgósítást rendelt el és több csapatot utnak indított a lázadás leverésére.

— **Ma délután temetik Jászay Marit.** Budapestről jelentik: A magyar színművészet nagy halottját, ma délután négy órakor kísérik örök nyugovóra. A temetésen a főváros képviselőiben Ripka Ferencz főpolgármester és Sipőcz Jenő polgármester jelenik meg. A Nemzeti színház nevében Hevesi Sándor, a Petőfi Társaság nevében Pekár Gyula elnök bucsuztatja a nagyszonyt.

— **Hálószobák és egyéb butorok** csakis elsőrendű kivitelben bámulatos olcsó árban **Hemler** butorüzlet, Noviszdán.

— **Debrecenben is pusztít a tifusz.** Debrecenből jelentik: Néhány hét óta kismérvű tifuszjárvány dühöng Debrecenben. A tifusz megbetegedések száma meghaladja a százat. A betegség legnagyobb részét enyhe lefolyású, azonban eddig két halálos áldozatot is követelt a járvány. A megbetegedések száma csökkenően van.

— **Kiirtotta a családját és öngyilkos lett, mert a felesége elhagyta.** Kaposvárról jelentik: Tengerdy Mihály házánál állandóan perpatvar és verekedés volt. Emiatt az asszony otthagya a férjét és kérte az elöljáróságot, hogy férje lakásain levő ingatlanait, a községi kisbíró védelme alatt elhozassa. A kisbíró meg is jelent a háznál és ott a házastársak barátságosan megosztzkodtak a butorok felett. Távozás után azonban nagy sikoltozásra lettek figyelmesek a szomszédok. A háztól mintegy százméternyire Tengerdyt az uton fekve, hátában egy vésővel találták. A csendőrök keresni kezelték Tengerdyt. A lakást zárva találták, azt feltörték és az ágyban, átvágott ütőérrrel ott feküdt Tengerdy Mihály, két éves László nevű kisfiával együtt. Mindketten halottak voltak, az asszony felépüléséhez is kevés a remény.

Összezsukható vaságy 200.- dinár

és feljebb kapható **Csányi Zoltán lakatos mesternél**, Novi Sad, Zeljeznicka (Petőfi) u. 38. szám. Ugyanott egy fiu lakatos inasnak felvétetik. 52x

— **Az angol bányászok nem fogadják el a kormány közvetítő javaslatát.** Londonból jelentik: A Daily Herald szerint a bányakerületekben folyó szavazás az eddigi jelentések szerint avval az eredménnyel járt, hogy hat kerületben mintegy négyszáznolcvanezer bányász a kormány szabályozási terve ellen nyilatkozott és csupán Leicestershier tizennégy bányászkerületében foglaltak állást a kormány javaslatát mellett. A szavazó bányászok száma körülbelül egy millió. A lap azt hiszi, hogy a többség a kormányjavaslat ellen fog megnyilatkozni.

— **Akit tíz év után ölt meg a háboruban szerzett puskagolyó.** Egerből jelentik: Verpelét község adóügyi jegyzője Báthy Károly, a háboruban golyót kapott a mellébe, amelyet nem lehetett kioperálni. Mostanáig semmi baja nem volt vele, néhány héttel ezelőtt azonban a golyó elmozdult a helyéről és súlyos komplikációt okozott. Báthy tegnap, tíz évvel a sebesülése után hősi halált halt.

— **Romániában visszaállítják a halálbüntetést.** Bukarestből jelentik: A minisztertanács elhatározta, hogy törvényjavaslatot terjeszt elő, amely a királyi család és a miniszterelnök elleni merénylet elkövetőjét halálbüntetéssel kívánja sújtani. Románia törvényei eddig nem ismerték a halálbüntetést.

— **Tömeges ölekezés a páneurópai kongresszuson.** Bécsből jelentik: A páneurópai értekezlet záró ülésén, a németek és franciák között, tüntető barátkozásra került a sor. A német ifjuság kiküldötte a páneurópai gondolat, valamint a német-francia barátság mellett tört lándzsát. Erre a francia delegátus emelkedett szólásra, hogy az előtte szóló beszédnek kapcsán bejelentse a francia ifjuság nevében helyeslését. Azután a német delegátushoz lépett és megölelte. Erre a lengyel kiküldött szólalt fel és a lengyel ifjuság egy része nevében, a német és lengyel nép közötti meg egyezés mellett foglalt állást. Ő is megölelte a német kiküldöttet.

— **Alkoholcsempészéssel vádolják a newyorki rabbikat.** Newyorkból jelentik: A Chicago Tribune közlése szerint, a bíróság a prohibíciós törvény elleni vétség miatt maga elé idézett hatszáz newyorki rabbint. Az izraelita hitközségnek ugyanis rituális célokra bizonyos mennyiségű borra van szüksége. A rabbikat most azzal vádolják, hogy a hitközség tagjainak számát a tényleg meglévőnél nagyobbra jelentették be, hogy így az illetékesnél nagyobb mennyiségű bort kapjanak.

— **Grzesinsky berlini rendőrfőnök lett az új porosz belügyminiszter.** Berlinből jelentik: Sever belügyminiszter, mint ismeretes azzal a kéréssel fordult a porosz miniszterelnökhez, hogy őt tekintettel egészségi állapotára, mentse fel állásából. Braun miniszterelnök teljesítette a kérést és Sever helyébe Grzesinskyt, a berlini rendőrség főnökét és a porosz országgyűlés tagját nevezte ki porosz belügyminiszterre.

— **Charlston töltött bonbon a legjobb!!!**

— **Angolelleses zavargások Kinában.** Honkongból jelentik: Tegnap Honkongban angolelleses tüntetések voltak. Brit tengerészcsapatok megakadályozták a tüntetőket abban, hogy brit területre hatoljanak. A városban angolelleses röpiratok nagy tömegekben osztottak szét. Van-Seinből Csung-Kingbe egy brit ágyunaszád elindult.

— **Ma este tartják meg a bírótanfolyam első előadását.** Október végén futballbírói vizsga lesz Noviszdán. A noviszdai szövetségi bírák, hogy a jelöltek sikeres vizsgáját elősegítsék, bírótanfolyamot tartanak. A tanfolyam ma veszi kezdetét este félnyolc órakor. Gyülekezés az Elite kávéházban.

— **Háromezerháromszáz futó indult tegnap Budapesten a kegyeleti stafétában.** Budapestről jelentik: Tegnap délután harmadik ízben rendezte meg a MASZ az október 6-iki

városkeresztüli kegyeleti stafétafutást. Százötven, 22 tagból álló csapat futott a Vérmezőtől a Krisztina köruton, az Erzsébet hidon, Kossuth Lajos uccán, a Muzeum köruton, a Kálvin téren és az Ullői uton át a Ludovika kertben lévő hősök emlékszobrára felé. Az indulást ágyulövés jelezte. A közönség a hosszú utvonallal mentén sorfalat állva, nagy édeklődéssel figyelte a versenyt, míg a célnál a társadalmi és sportélet kiválóságai várták a győztes csapat utolsó tagjának megérkezését. Elsőnek a MAC utolsó futója, Somfay Elemér, a legnagyobb magyar atléta érkezett be és elhelyezte a MAC babérkoszoruját a névtelen hősi sírjára. Néhány másodperc múlva belutott az MTK, BEAC, FTC, MTE, Csenedőrség, a Műegyetem és a Ludovika stafétája, amelyet a KAOE, a Folyamőrség, a MOVE, BSE, BBTE, a KISOSZ és a Levente staféták utolsó tagjai követtek. Stankovics Szilárd, MASZ elnökének beszéde után Augustza főhercegasszony nyujtotta át a győzteseknek a verseny díjait.

— **Október 19-én a prágai DFC mérkőzik Noviszdán.** Európai hírű vendége lesz okt. 19-én Noviszdai futballsportjának. A prágai DFC nagy hírű együttese látogat el hozzánk, hogy megmérkőzzön az OSKV legénységével. A mérkőzést a hétköznapra való tekintettel délután félgyakor kezdik, hogy a hivatalbajáró közönség számára lehetővé tegyék a híres prágai csapat játékának élvezését.

Október 6	Zürich zárlat	Beograd zárlat	Zagreb zárlat	Newyork zárlat
Beograd	914 —	—	—	177.—
Zürich	—	10.94	1099.50	1932.—
Newyork	517.75	56.48	56.45	—
London	2511.75	274.75	274.80	485 1/8
Páris	1492.50	159.—	165 —	288.—
Milano	19.77	215.—	213.75	381.—
Prága	—	167.75	168.15	—
Berlin	—	13.47	13.49	—
Budapest	—	796 —	—	—
Brüsszel	1415 —	—	—	274.—
Bécs	—	795 —	799.50	—
Bukarest	—	28.70	—	—
Amsterdam	—	—	22.70	—
Szófia	—	—	—	—
Krisztiania	—	—	—	—
Szaloniki	—	—	—	—
Stockholm	—	—	—	—

Chicagói terménytőzsde

1926 október 6, 20 óra

Buza	Tengeri
Szeptember	Szeptember
December 138.76	December 80 3/8
Május 143 —	Május 87.75

Irányzat: buza szilárd, tengeri csendes (AVALA)

Noviszdai terménytőzsde

1926 október 6. (Hivatalos jegyzések)

Buza, bácskai szokvány d. k. kötés 265 (500 mm). Tengeri, bácskai öreg d. k. kötés 160 (100 mm), szerémi új, XII-1. d. k. kötés 120 (500 mm), szerémi száritott X. d. k. kötés 140 (600 mm). Buzaliszt, bácskai 7. sz. kenyérliszt d. k. kötés 185 (100 mm), bácskai nullás g. d. k. kötés 427.50 (400 mm), bácskai 2. számú kenyérliszt d. k. 380 (100 mm), bácskai 6. sz. kenyérliszt d. k. kötés 262.50 (600 mm). Irányzat: csendesebb.

A szerkesztésért és kiadásért ideiglenesen felel **ANDRÉE DEZSŐ**

Kérjük a t. közönséget, hogy a

Cár futária

című filmhez szóló jegyekről idejekorán gondoskodjon, hogy a pénztáraknál levő nagy tolongást elkerülhesse. Az előadások pontosan 5 és 1/2 órák kezdődnek. Jegyelővételt az Apolló irodában délelőtt 9-12-ig, délután 3-4 óráig.

Az Apolló igazgatósága.

Temerinben megalakult a vajdasági komlótermelők fiókszövetkezete

Az alakulat csatlakozott a Vajdasági Komlótermelők Szövetségéhez — Bujdosó Ferenc, a központi igazgatóság tagja sikeresen dolgozik a komlótermelők megszervezésén

A vajdasági komlótermelők körében egyre inkább tért hódít a szervezkedés gondolata és a komlótermelők belátják, hogy érdekeiket csak úgy védhetik meg igazán, ha szövetkezetbe tömörülnek és egységesen lépnek fel. Legutóbb Temerinben került sor a szervezkedésre, ahol Bujdosó Ferencnek, a központi igazgatóság tagjának lelkes agitációjára megalakították a temerini fiókszövetséget és egyhangulag csatlakoztak a noviszádi központhoz.

Bujdosó Ferenc a temerini siker után a többi délbácskai községben is hozzájárul a komlótermelők megszervezéséhez. A temerini szövetség vezetősége a következőképpen alakult: Elnök: Henrik Anton, alelnök: Fischler Nándor, titkár: Hönisch Antal, igazgató: Bernhardt Florián, pénztárnok: Bercsényi János, ellenőrök: Vigh József, Kothay József.

Angliában csaknem a felére szállítják le a vasúti üzemet, a szénhiány miatt

Londonból jelentik: A lapok közlése szerint, Ashley szállításiügyi miniszter, a vasúti társaságok képviselőit szombatra értekezletre hívta meg. A miniszter az értekezleten azt fogja javasolni a társaságoknak, hogy szénmegtakarítás érdekében a vasutak üzemet 30-40 százalékkal csökkentésék. A miniszter azt óhajtja, hogy ezt a csökkentést már a legrövidebb időn belül hajtsák végre. A Daily Mail politikai tudósítója szerint, a kormányt ebben az intézkedésében az a megfontolás vezette, hogy bár a bányászok egyre nagyobb számban állnak újra munkába, a tél folyamán a szénfogyasztás növekedni fog, a behozatal pedig a növekvő külföldi kereslet miatt csökken.

A DUNA VIZÁLLÁSA

Október 1-én reggel	—	—	166
Október 2-án	—	—	198
Október 3-án	—	—	214
Október 4-én	—	—	220
Október 5-én	—	—	219
Október 6-án	—	—	217

APRÓ HIRDETÉSEK

ELADÁS

MUHARSZÉNA 3-4 vagonnal, kedvező áron eladó. Cim megtudható a Kaszinó-szállóban Kulán. 1257-1

ELEGÁNS márványasztalka, egy dohánykesziet, német irodalmi könyvek és Mayer Lexikon 16 kötet rögtön eladó. Özv. Niedermayerne, Žitni trg 16. szám. 1239-1-3

ELADÓ egy negyedhold telep hazzai együtt, esetleg bérbeadó. Lakás azonnal átvehető. Megvétel esetén esetleg az összeg tele fizetendő, a többi pedig megegyezés szerint. Bovebbet Daranyi-telep I. csoport 87-c. A sombori es subotičai sinpár között. 1258-1-2

ELKÖLTÖZÉS miatt rögtön eladó egy modern komplett hálószoba, előszoba és konyhabutorok. Dr. Holsteiné, Novi Vrbas Kanális ucca 477. Grossmann-ház. 1260-1-4

Pályaudvarokon mindig követelje a „Délbácskát”

KIADÓ

Egy nagy 4 emeletes **RAKTÁR** és egy nagy **PINCE** igen olcsón kiadó. Kralja Petra 29. 1219-1-3

KERESLET

VESZÉK ujonnan épített két szobas házat. Ajánlatokat „Délbácska” kiadójába armegjelöléssel. 1259-1

VEGYES

KI **TANITANA** meg 2 hónap alatt a szerb nyelv tökéletes elsajátítására. Ajánlatokat fizetési feltételek megjelölésével a kiadóba kerek. 1-3

HIRDETÉSEKET felvesz a „Délbácska” kiadóhivatal, Trg Oslobođenja 3. Wagner-palota.

Ügyes, komoly **VARRÓNÓ**, ki az összes divatos munkákban jártas, szerény igényekkel hazaközvetít. Cim a kiadóban.

KALAPOK AT

fest, tisztít és alakít a legmodernebb kivitelben. Uj női, férfi és gyermekkalapok készítése. Olcsó árak!
Török Károly, Magyar u. 66-68. sz.

Gelb električar

(villanyszerelő)
Novisad, Jevrejska ul. 11.

Vállalja az összes villamos szakmába vágó munkákat. — Világítási javításokat este 8 óráig végzek.
1240-1-0

Erős testalkatu 14-16 éves

kifutó fiu

azonnal felvétetik a „Soa” Drogueriában.

Hotel „Proleće”

Petrovaradinban bérbeadó december 1-től.
Bővebbet a tulajdonosnál:

Danilo Mandić, Plaski
1139-1-3

Építészek figyelmébe!

Áthányó rosták, rabitz szövetek és fonatok, tüskés drót, mindenféle kerítés fonat, *diszes kerítések*, rácsok, vasszerkezetek, *vasablakok* a legelőnyösebben

KRAMER TESTVÉREK

sodronyáru és vasszerkezeti gyárában

Novi Sad, Mali Liman, szerezhető be.

Beck János

papirkereskedése és könyvkötészete

NOVI SAD, Futaki ut 94.

Állandó nagy választék képeslap újdonságokban.

Nagy raktár divatos, modern levélpapírokban.

Iskolacikkek, író- és rajzszerek, képeslap albumok, emlékkönyvek a legolcsóbb árakon.

Géprendezéssel berendezett modern könyvkötészet

Hirdessen a

Délbácskában!

Nyomatott Farkas és Dürbeck könyvnyomdájában Novisad, Željeznička (Petőfi) ul. 30. Telefon: 488.

Tessék csak a legjobb szőlőoltvány és gyümölcsfaoltvány

ültetvényeket vásárolni **mérsékelt áron**. Kérjen díjmentes árjegyzéket. — Cim:

M. DJORDJEVIĆ

lozár-szőlőoltványtelepe
Novi Sad, Postafiók 133. (Bácska.)
(Lerakat: Kisačka u. 10/b.)
1255-1-12

K. WAGNER

NOVISAD, Kralja Petra-u. 15.

női divattermében mindennemű

francia és angol

RUHÁK, KÖPPENYERK és ESTI RUHÁK

a legújabb párisi és bécsi modellek után készülnek
Mérsékelt árak, elsőrendű kidolgozás!
1222-1-3

Löwenberger Dezső

cimfestő, Novi Sad

Laze Muzičkog u. 34.

vállalja az összes e szakmába vágó munkákat, épüget, mint: **Üvegtáblák készítését aranybetűkkel stb. a legolcsóbb áron.**
1198-1-3

HIRDETÉSEKET

felvesz a

DELBÁCSKA

kiadóhivatala, Trg Oslobođenja 3.
Wagner-palota.

Gelb elektromos vállalat

áthelyezte

irodáját és műhelyét Jevrejska ul. 11. sz. alá.
1241-1-6

Bérbeadó több évre

a Srpski Kralj szállodában, Željeznička ul. 27. szám alatt Novisaden **2 üzlethelyiség**, egy nagy, mely irodáknak vagy banknak megfelelne, a kisebbik pedig trafiknak, vagy más üzletnek alkalmas. Olcsó házbér.
Bővebbet ugyanott a háztulajdonosnál.
1261-1

Pénztárosnő

állást nyerhet

Jakovljević, Reszler és Holik-cégnél,

Novisad, Kr. Alexandra u.
1249-1-3

FOJT

Gyönyörű párisi kalapformák megérkeztek!
Vidékiek
6 óra alatt kielégítve!

Novi Sad, Njegoševa u. 9.